

III.5.(3) Frederik Christian Frederiksen

1875-1946

Farfars halvbror Frederik blev født den 22. marts 1875 i Flemløse [33] som søn af

Møller Anders Frederiksen, Lundsberg, Hstr. Anne Christensen, 38 Aar

Faddere: Pigen Pethrine Jensen, Flemløse

Møller Niels Rasmussens Hstr, Møller N. Rasmussen

Gmd. Erik Hansen

Bmd. Jørgen Pedersen, alle af Flemløse

Det er overleveret fra familien og fremgår også bl.a. af dødsregistreringen, at Frederik er døvstum, og jeg går ud fra, at han var døv ved fødslen. I første omgang bor han sammen med de andre søskende på Lundsberg Mølle indtil 1884, hvor familien flytter til hjørnehuset på Kirke Søbyvej 1 nærmere ved Flemløse.

Hvis man er døv, er det i sagens natur vanskeligt at lære sprog. Det betyder ikke, at man ikke kan tale - at man er stum - men derimod at man har svært ved at lære at artikulere, fordi man netop ikke kan høre, hvordan man adskiller lydene. Oftest bliver det derfor bare til det, der for andre opfattes som underlige lyde. Dengang fandtes der heller ikke tekniske hjælpemidler til at afhjælpe situationen. Vi ved ikke, hvor meget sprog Frederik har haft.

I henhold til lov af 11. april 1817 skulle alle døve børn i Danmark modtage undervisning på "Det Kongelige Døvstumme-Institut i København", men fra 1882 kunne man også gå på skole i Fredericia. Amtet var pligtigt at indberette alle døve.

Instituttet [i Fredericia] lå syd for sygehuset i Dronningensgade. Efter forskole i København eller Fredericia, overflyttedes alle døvstumme skoleelever hertil og fordeltes efter begavelse i tre afdelinger, a, b, og c, og undervistes efter talemotoden. De yngste elever sov på sovesale i instituttet, medens de større over 10 år boede to og to hos plejefamilier i byen. Skolen var en kostskole og havde fra starten plads til 100 elever. Forstanderen var kgl. udnævnt.

Vi ved ikke, hvilken afdeling Frederik tilhørte, men en beretning om Martha Carlsen på Døveskolen i Fredericia 1894-1901 giver en fornemmelse af, hvad Frederik har haft som hverdag dér. Og det må række, til jeg har været i Viborg og fundet de mere præcise arkiver. Der ser ud til at være mange interessante optegnelser, der ville kunne kaste mere lys over Frederiks liv i denne fase. Han er formentlig kommet til forskolen på Døvesinstituttet i 1883, da det var normalt, at man kom dertil som 8-årig.

Det kongelige Døvstummeinstitut, Dronningensgade 99, Fredericia [* se s. 36]

Fra beretning om Martha:

Undervisningen på døvstummeinstituttet i Fredericia foregik efter talemetoden – i modsætning til tegnmetoden. Det vil sige, at eleverne blev oplært i at tale og formodentlig også i at mundaflæse. En af prøverne i forberedelsesklassen var at udtale forskellige ord. Mens man gik i forberedelsesklassen, boede man på instituttet. Senere var det almindeligt, at man kom ud i et plejehjem, dvs. hos en familie i Fredericia, som modtog kostpenge for at have døvstumme elever boende.

FT 1890 afslører, at Frederik var plejebarn hos daglejer Frantz Stein, Dalegade 46 i Fredericia [114]. Her boede han sammen med Steins kone, fire børn samt en Jens Marius Jørgensen fra Elling ved Svendborg på 10 år, der sammen med ham selv var elev på døvstummeinstituttet. Hvor lang tid, han har boet her, vides ikke, men måske indtil sin konfirmation året efter.

2021

Dalegade 46, Fredericia

Den 23. juli 1891 bliver Frederik som 16-årig konfirmeret i Trinitatis Kirke i Fredericia sammen med de andre *Elever af Det kgl. Døvstummeinstitut*, som der står anført i kirkebogen fra Fredericia [13]. Billedet her til højre er ikke af Frederik, men en ukendt konfirmand fra Fredericia ca. 1891 fra Arkiv.dk.

Som sagt ved vi ikke præcist, hvor længe Frederik opholdt sig i Fredericia, men det var normalt, at man blev der skoletiden ud, dvs. for Frederiks vedkommende til 1891. Herefter havde han med en 'bestået' konfirmationsforberedelse en skudsmålsbog, som var adgangstegnet til, at han kunne komme ud at tjene.

Maren Nielsen, f. Hansen (1868 – 1962) og Peder Nielsen Pedersen (1859-?), som var lægdsmand, boede på Kellerhavegård, Dærupvej 46, Dærup

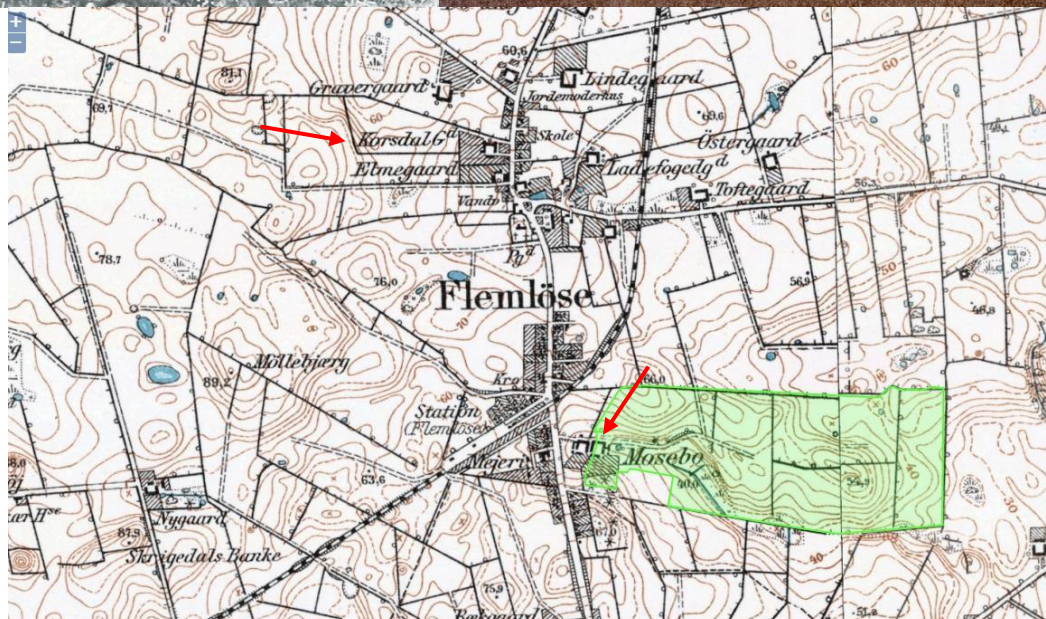
I FT 1901 finder vi Frederik som 26-årig på Dærups største gård, Kellerupgaard, mellem Flemløse og Glamsbjerg. Gården var ejet af Peder Nielsen Pedersen, og ud over konen, konens mor på aftægt og parrets seks børn, var Frederiks ansat sammen med fire andre *Tjenestetyender*.

1911 · Kellerhavegaard, Dærup

A vintage black and white photograph showing a man in a light-colored shirt and a hat standing next to a horse-drawn carriage. The horse is dark-colored and harnessed to the carriage. The background features bare trees and a large, light-colored building, possibly a barn or farmhouse. The scene is set in a rural area with a dirt ground.

A black and white photograph of a family of nine people, including men, women, and children, posed outdoors in front of a house. The group is arranged in two rows, with some individuals seated on a bench and others standing behind them. The men are wearing hats and suits, while the women are in long dresses. The children are dressed in period clothing. The background shows a house with a porch and a fence.

I FT 1911 [50] er Frederik flyttet til Korsdalgaard, Langgade 53 i Flemløse, hvor han nu er *Tyende* hos Rasmus Hansen. Her består husstanden ud over Rasmus og Nielsine Hansen og deres seks børn mellem 2 og 11 år af fire andre ansatte.

1900 · Korsdalgaard

Gårdens fire længer blev opført i 1877 og fremstod omtrent som på billedet, da 6 af byens gårde og 10 af byens huse brændte den 8. maj 1883

I begyndelsen af 1916 vender Frederik tilbage til Mosebo og Anders Christian Rasmussen, der siden 1906 er blevet gift med Hansine Hansen og har fået tre børn (1908-1912). FT 1906 [83] afslører også, at de fire unge på billedet ovenfor formentlig er søskendebørn. Den femte kunne så stadigt godt være Frederik.

I 1921 har Frederik fået bopæl hos storesøster Ane Kirstine, da hun og manden er kommet tilbage til Flemløse fra København og har fået sig installeret i eget hus på Kirkebjergvej 21. Her bor han også sammen med lillesøster Karen resten af livet. Jeg tænker, at han sammen med søstre har fået en form for hjem, hvorfra han er gået til hånd som landarbejder på de omliggende gårde.

Frederik, *ugift, døvstum Aldersrentenyder, forhenværende Arbejdsmand på Kirkebjerg, Flemløse Sogn*, dør den 10. nov. 1946 på Kirkebjergvej 21 i Flemløse, som han til det sidste delte med sine to søstre, Ane Kirstine og Karen, idet svogeren, Nils Ellingsen Rishovd, allerede var død i 1935.

* Larsen, Vilhelm: *Det Kongelige Døvstumme-institut i Fredericia, 1880 – 22. marts–1930*; festskrift, Fredericia 1930, 79 sider. Historien, personer, A-og B-skolen osv. Giver et overblik over skolen og dennes arbejde.